

Siltumenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Enerģētikas likuma 46.panta pirmo daļu, 46.¹ panta trešo daļu
un likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 22.panta piekto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā energoapgādes komersanti (turpmāk – piegādātājs) piegādā un enerģijas lietotāji (turpmāk – lietotājs) lieto siltumenerģiju, un gadījumus, kādos energoapgādes komersants var pārtraukt energoapgādes pakalpojumu sniegšanu atsevišķiem enerģijas lietotājiem;

1.2. gadījumus, kādos ir aprēķināma kompensācija, ja piegādātājs konstatē, ka lietotājs ir pārkāpis šos noteikumus vai līgumu par siltumenerģijas piegādi, kā arī kompensācijas apmēru un aprēķināšanas kārtību.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. siltumapgādes sistēmas piederības robeža – siltumtīklu un siltumapgādes sistēmu piederības un atbildības dalījuma vieta starp piegādātāju un lietotāju;

2.2. atļautā maksimālā slodze – lielākā siltuma slodze, ko lietotājs drīkst izmantot saskaņā ar piegādātāja un lietotāja noslēgto līgumu par siltumenerģijas piegādi;

2.3. siltumenerģijas skaitītājs – uzskaites mēraparāts vai mēraparātu sistēma patērētās siltumenerģijas daudzuma, siltuma slodzes un siltumnesēja parametru kontrolei un uzskaitēi komercnorēķiniem;

2.4. norēķina periods – laikposms, par kuru uzskaita patērēto siltumenerģiju un par to samaksā;

2.5. tiešā pieslēguma siltumapgādes sistēma – lietotāja siltumapgādes sistēma, kura pieslēgta tieši piegādātāja siltumtīkliem un kurā cirkulē piegādātāja siltumnesējs;

2.6. atdalītā siltumapgādes sistēma – lietotāja siltumapgādes sistēma, kas ar siltummaiņiem atdalīta no piegādātāja siltumtīkliem;

2.7. siltumnesējs – ūdens, ūdens tvaiks vai cita viela, ko izmanto siltumenerģijas piegādei;

2.8. individuālais siltumpunkts – lietotāja iekārtu komplekts ēkas vai būves siltumapgādes sistēmas pieslēgšanai siltumtīklam, atvienošanai no siltumtīkla, siltumnesēja parametru kontrolei, siltumenerģijas padeves regulēšanai uz apkures sistēmu, ventilācijas sistēmu un karstā ūdens apgādes sistēmu;

2.9. temperatūras grafiks – grafiski vai tabulā attēlotā siltumnesēja turpgaitas temperatūras, atgaitas temperatūras un āra gaisa temperatūras sakarība uz siltumapgādes sistēmas piederības robežas

II. Līgums par siltumenerģijas piegādi

3. Siltumenerģiju lietotājam piegādā saskaņā ar šiem noteikumiem un piegādātāja un lietotāja noslēgto līgumu par siltumenerģijas piegādi (turpmāk – līgums). Ja līgums nav noslēgts, siltumenerģiju lietot aizliegts.

4. Lietotājs brīdina piegādātāju par līguma pārtraukšanu vismaz 30 dienas iepriekš un norēķinās par izlietoto siltumenerģiju.

III. Lietotāja siltumapgādes sistēmas pieslēgšanas tehniskie noteikumi

5. Mēneša laikā pēc attiecīgā iesnieguma saņemšanas piegādātājs izsniedz lietotājam siltumapgādes sistēmas pieslēgšanas tehniskos noteikumus (turpmāk – pieslēgšanas tehniskie noteikumi) šādos gadījumos:

- 5.1. jaunu siltumizmantošanas iekārtu, ēku vai būvju pieslēgšanas projekta izstrādei;
  - 5.2. ja nepieciešams mainīt atļauto maksimālo slodzi;
  - 5.3. ja mainās siltumenerģijas patēriņš;
  - 5.4. ja nepieciešams mainīt siltumapgādes shēmas un siltumnesēja parametrus siltumpunktā, kas tieši pieslēgts piegādātāja siltumtīkliem.
6. Pieslēgšanas tehniskajos noteikumos nosaka:
- 6.1. siltumavotu, lietotāja siltumtīklu pievienošanas vietu un siltuma piegādes regulēšanas veidu;
  - 6.2. siltumnesēja parametrus pievienošanas vietā;
  - 6.3. atļauto maksimālo slodzi, ņemot vērā citu iespējamo lietotāju siltumapgādes sistēmu pieslēgšanu;
  - 6.4. prasības siltumtīklu caurlaides spējas izmaiņām;
  - 6.5. siltumavotā atdodamā kondensāta daudzumu un kvalitāti;
  - 6.6. siltumenerģijas patēriņa uzskaites un siltumenerģijas skaitītāju uzstādīšanas kārtību;
  - 6.7. prasības siltumtīkliem un siltumpunktiem;
  - 6.8. prasības tiešā pieslēguma siltumapgādes sistēmām;
  - 6.9. temperatūras grafiku, siltumnesēja caurplūdes daudzumu un siltumnesēja kvalitātes rādītājus;
  - 6.10. siltumapgādes sistēmas piederības robežu (turpmāk – piederības robeža).

IV. Siltumenerģijas skaitītāju uzstādīšana un apkalpošana

7. Visos siltumavotos uzstāda siltumtīklos nodotās siltumenerģijas daudzuma uzskaites un siltumnesēju parametru kontroles mēraparātus.
8. Norēķinus starp piegādātāju un lietotāju par piegādāto siltumenerģiju veic, pamatojoties uz siltumenerģijas skaitītāju rādījumiem. Siltumenerģijas skaitītāju iegādi, uzstādīšanu, nomaiņu, remontu un apkopi lietotājam nodrošina piegādātājs (ja piegādātājs un lietotājs nav vienojušies citādi).
9. Piegādātāja pienākums (ja piegādātājs un lietotājs nav vienojušies citādi) ir triju nedēļu laikā pēc siltumenerģijas skaitītāju pārbaudēm, nomaiņas, pārvietošanas vai remonta atjaunot siltumenerģijas uzskaiti ar siltumenerģijas skaitītājiem.
10. Siltumenerģijas skaitītājus uzstāda saskaņā ar pieslēgšanas tehniskajiem noteikumiem.
11. Siltumenerģijas skaitītājus pēc uzstādīšanas, remonta vai pārbaudes pieņem lietošanai piegādātājs un lietotājs. Piegādātāja pārstāvis pārbauda to uzstādīšanas pareizību un komplektāciju, nosaka un noplombē pieslēgšanas vietas un noformē aktu par siltumenerģijas skaitītāja pieņemšanu lietošanā. Lietotājs nodrošina skaitītāju plombēšanas tehniskās iespējas.
12. Lietotājs ir atbildīgs par siltumenerģijas skaitītāju un plombu saglabāšanu un nekavējoties ziņo piegādātājam par siltumenerģijas skaitītāju bojājumiem.
13. Lietotājs saskaņo ar piegādātāju darbus lietotāja siltumapgādes sistēmā, kuru dēļ mainās siltumenerģijas skaitītāju pieslēgšanas shēma vai siltumenerģijas skaitītāji tiek pārvietoti.
14. Lietotājs tā siltumapgādes sistēmā papildus siltumenerģijas skaitītājam var uzstādīt kontroles uzskaites mēraparātus, nesaskaņojot ar piegādātāju.
15. Par siltumenerģijas skaitītājiem izmanto tikai tādas mērīšanas līdzekļus, kas atbilst normatīvajos aktos par metroloģiskajām prasībām siltumenerģijas skaitītājiem un par valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu noteiktajām prasībām.

V. Piegādātāja pienākumi un atbildība

16. Piegādātājs saskaņā ar līgumu uz piederības robežas nodrošina šādus siltumnesēja parametrus:

16.1. siltumnesēja turpgaitas vidējo diennakts temperatūru (regulē siltumavotā) atbilstoši līgumā minētajam temperatūras grafikam. Piegādātājs nav atbildīgs par turpgaitas temperatūras pazemināšanos laikposmā, kad lietotājs siltumenerģiju nepatērē vai patērē mazāk par līgumā noteikto minimālo daudzumu;

16.2. līgumā noteikto tvaika parametru (pieļaujamā novirze ir pieci procenti);

16.3. siltumnesēja spiedienu turpgaitas un atgaitas cauruļvadā atbilstoši pieslēgšanas tehniskajiem noteikumiem un līgumam.

17. Ja piegādātāja vainas dēļ nav piegādāts noteiktais siltumenerģijas daudzums, piegādātājs samaksā lietotājam kompensāciju, kas atbilst nepiegādātās siltumenerģijas daudzuma vērtībai.

18. Piegādātāja vainas dēļ lietotājam nepiegādātās siltumenerģijas daudzumu aprēķina pa diennaktīm kā starpību starp vidējo diennakts patēriņu iepriekšējās trijās dienās un faktisko diennakts patēriņu. Aprēķinot nepiegādātās siltumenerģijas daudzumu apkurei un ventilācijai, ņem vērā vidējo diennakts āra gaisa temperatūru un lieto koeficientu saskaņā ar šo noteikumu [35.punktu](#).

19. Ierobežotas siltumenerģijas piegādes faktisko laiku un iemeslu reģistrē atbilstoši siltumenerģijas skaitītāju un kontroles mēraparātu rādījumiem un to siltumavotos, siltumtīklos un individuālajos siltumpunktos. Lietotāja iesniegumu par to, ka siltumenerģija netiek piegādāta, piegādātājs izskata 10 dienu laikā.

20. Piegādātājs saskaņo lietotāja apkures sistēmu pieslēgšanas nosacījumus vai atvienošanas laiku 10 dienu laikā pēc lietotāja iesnieguma saņemšanas.

21. Ja notikusi stihiska nelaime (piemēram, ugunsgrēks, negaiss, vētra, zemestrīce, plūdi, ilgstošs sniegpuenis un aukstums, kad āra gaisa temperatūra ilgāk par 48 stundām ir par trim un vairāk grādiem pēc Celsija zemāka par temperatūru, kas paredzēta, projektējot siltumapgādes sistēmu), piegādātājs nav atbildīgs par to, ka netiek ievēroti siltumnesēja parametri. Piegādātājs nav atbildīgs par to, ka siltumnesējs netiek piegādāts vai netiek ievēroti siltumnesēja parametri, šādos gadījumos:

21.1. lietotāja personāla vai trešo personu apzinātas vai neapzinātas darbības, kuru dēļ ir traucēta normāla siltumapgāde;

21.2. līgumā noteiktā patēriņa režīma neievērošana;

21.3. saskaņā ar šo noteikumu [26.](#), [27.](#) un [28.punktu](#);

21.4. enerģētiskās krīzes laikā, kas izsludināta [Enerģētikas likumā](#) noteiktajā kārtībā

VI. Lietotāja pienākumi un atbildība

22. Lietotājs drīkst mainīt siltuma izmantošanas slodzi atļautās maksimālās slodzes robežās. Apkures sistēmu pieslēgt vai atvienot lietotājs var tam vēlamā laikā pēc saskaņošanas ar piegādātāju.

23. Lietotāja pienākumi tā siltumapgādes sistēmā ir šādi:

23.1. ievērot līgumā noteikto patēriņa režīmu, nepārsniedzot atļauto maksimālo slodzi un siltumnesēja maksimālo caurplūdi;

23.2. uzturēt tehniskā kārtībā cauruļvadus, armatūru, siltumizmantošanas ietaises, siltumizolāciju, kontroles mēraparātus, automātiskās regulēšanas aparātus un pretavārijas drošības līdzekļus un nodrošināt to kvalificētu apkalpošanu;

23.3. reizi gadā pēc saskaņošanas ar piegādātāju veikt siltumtīklu, siltumpunktu, apkures, ventilācijas un karstā ūdens apgādes sistēmu vispārējo pārbaudi un hidrauliskās pārbaudes;

23.4. nodrošināt piegādātāja uzlikto plombu saglabāšanu, bet plombu noņemšanu saskaņot ar piegādātāju;

23.5. līgumā noteiktajā kārtībā reģistrēt izlietotās siltumenerģijas daudzumu un ziņot par to piegādātājam, kā arī noteiktos termiņos veikt maksājumus;

- 23.6. **Enerģētikas likumā** noteiktajā kārtībā izsludinātās vietējās enerģētiskās krīzes laikā ievērot pašvaldības enerģētiskās krīzes centra un piegādātāja noteiktos siltumenerģijas patēriņa ierobežojumus;
- 23.7. nodrošināt piegādātāja pārstāvju (pēc dienesta apliecību uzrādīšanas) piekļušanu individuālajam siltumpunktam, siltumapgādes sistēmām un siltumenerģijas skaitītājam, lai kontrolētu siltumenerģijas patēriņa režīma ievērošanu, izlietotās siltumenerģijas daudzumu, kā arī tiešā pieslēguma siltumapgādes sistēmu tehnisko stāvokli;
- 23.8. nekavējoties ziņot piegādātājam par visiem siltumenerģijas skaitītāju bojājumiem;
- 23.9. avārijas gadījumos, kas saistīti ar siltumnesēja noplūdi, nekavējoties atvienot bojātos cauruļvadus vai siltumizmantošanas ietaises un ziņot par to piegādātājam;
- 23.10. saskaņot ar piegādātāju siltumapgādes sistēmu pieslēgšanu pēc remonta, kā arī jaunu sistēmu pieslēgšanu;
- 23.11. nepārsniegt siltumtīklu temperatūras grafikā noteikto siltumnesēja atgaitas temperatūru. Šo temperatūru regulē ar individuālo siltumpunktu un siltumizmantošanas ietaisēm;
- 23.12. nodrošināt lietotāja siltumapgādes sistēmas siltumnesēja kvalitātes un spiediena atbilstību pieslēgšanas tehniskajiem noteikumiem un līgumam.
24. Lietotājs atdod piegādātājam tvaika kondensātu atbilstoši līgumā noteiktajam daudzumam un kvalitātei. Tehniski pamatotus atdotā tvaika kondensāta kvalitātes rādītājus nosaka piegādātājs.

VII. Siltumenerģijas piegādes pārtraukšanas un ierobežošanas nosacījumi

25. Lietotājs, kuram ražošanas specifika vai citu iemeslu dēļ nav pieļaujami siltumenerģijas piegādes pārtraukumi bojājumu, avārijas vai remonta dēļ, ierīko autonomus rezerves siltumenerģijas avotus.
26. Piegādātājam ir tiesības, brīdinot trīs dienas iepriekš, pilnīgi vai daļēji pārtraukt siltumenerģijas piegādi lietotājam šādos gadījumos:
- 26.1. ja nav noslēgts līgums;
- 26.2. ja lietotājs neievēro līgumā noteikto patēriņa režīmu;
- 26.3. ja lietotājs neievēro pašvaldības enerģētiskās krīzes centra un piegādātāja noteiktos patēriņa ierobežojumus;
- 26.4. ja lietotājs noteiktajos termiņos neveic norēķinātus atbilstoši līguma nosacījumiem;
- 26.5. ja lietotājs patvaļīgi pieslēdzis jaunas siltumapgādes sistēmas, kā arī pēc remonta pieslēdzis siltumapgādes sistēmas bez hidrauliskās pārbaudes un piegādātāja atļaujas;
- 26.6. ja lietotāja siltumtīklos vai siltumpunktos uzstādītie siltumenerģijas skaitītāji ir noņemti, sabojāti, tiek traucēta to normāla darbība vai noņemtas to plombas;
- 26.7. ja lietotāja siltumizmantošanas ietaises pievienotas siltumenerģijas skaitītāju priekšā;
- 26.8. ja lietotāja siltumtīklos un siltumapgādes sistēmās ir bojājumi, kas var izraisīt avārijas un nelaimes gadījumus vai traucē citu lietotāju siltumapgādi;
- 26.9. ja lietotājs neļauj piegādātāja pārstāvjiem pārbaudīt siltumapgādes sistēmu un siltumenerģijas skaitītāju darbību.
27. Par siltumenerģijas piegādes pārtraukšanu plānotas un līgumā paredzētas siltumapgādes sistēmas atvienošanas dēļ piegādātājs lietotāju brīdina rakstiski vismaz 10 dienas iepriekš. Ja piecu dienu laikā pēc brīdinājuma izteikšanas piegādātājam neizdodas siltumapgādes sistēmas atvienošanas laiku saskaņot ar lietotāju, piegādātājs nosaka šo laiku patstāvīgi un paziņo lietotājam. Par siltumapgādes sistēmas atvienošanas laiku lietotāju atkārtoti brīdina 24 stundas iepriekš.

28. Ja nekavējoties jānovērš avārija vai bojājumi piegādātāja siltumapgādes sistēmā, kas padara neiespējamu siltumenerģijas piegādi, piegādātājam ir tiesības atvienot lietotāja siltumapgādes sistēmu un atvienošanas iemeslu paziņot pēc tam.

VIII. Norēķini par izlieto siltumenerģiju

29. Piegādātājs pārdod siltumenerģiju lietotājam atbilstoši tarifiem, kas apstiprināti un publicēti saskaņā ar likumu "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un Enerģētikas likumu.

30. Lietotājam piegādāto siltumenerģijas daudzumu nosaka atbilstoši siltumenerģijas skaitītāju rādījumiem, izņemot šo noteikumu 35.punktā minētos gadījumus.

31. Ja tehnisku iemeslu dēļ siltumenerģijas skaitītājs nav uzstādīts uz piederības robežas, siltumenerģijas zudumus siltumapgādes sistēmas cauruļvados no piederības robežas līdz mēraparāta uzstādīšanas vietai nosaka, izdarot aprēķinus, un siltumenerģijas zudumu norāda līgumā:

31.1. ja siltumenerģijas skaitītājs uzstādīts piegādātāja pusē pirms piederības robežas, siltumenerģijas zudumus, kas radušies posmā starp siltumenerģijas skaitītāja uzstādīšanas vietu un piederības robežu, atskaita no lietotājam piegādātās siltumenerģijas daudzuma;

31.2. ja siltumenerģijas skaitītājs uzstādīts lietotāja pusē pirms piederības robežas, siltumenerģijas zudumus, kas radušies posmā starp siltumenerģijas skaitītāja uzstādīšanas vietu un piederības robežu, pieskaita siltumenerģijas daudzumam, kas piegādāts lietotājam.

32. Izmaksas par siltumnesēja daudzumu, ko no piegādātāja siltumapgādes sistēmas izlieto lietotāja siltumapgādes sistēmu papildīšanai vai jaunu siltumapgādes sistēmu pieslēgšanai, vai citiem nolūkiem, lietotājs sedz papildus. Maksa par siltumnesēja piebarošanu un uzpildīšanu sedz visas piegādātāja izmaksas par siltumnesēja sagatavošanu.

33. Ja lietotājs patvaļīgi, nesaskaņojot ar piegādātāju, ir pieslēdzis siltumapgādes sistēmas, izmainījis siltumenerģijas skaitītāju pieslēgšanas shēmu, noņēmis plombas, sabojājis siltumenerģijas skaitītājus, traucējis to normālu darbību vai ir liedzis piegādātāja pārstāvja piekļūšanu siltumapgādes sistēmām, lai kontrolētu siltumenerģijas patēriņa režīmu un uzskaiti, noplombētu siltumapgādes sistēmas vai pārtrauktu siltumenerģijas piegādi, piegādātājs patērēto siltumenerģijas daudzumu aprēķina, ņemot vērā maksimālo slodzi laikposmā pēc pēdējās pārbaudes.

34. Ja tiek konstatēti šo noteikumu 33.punktā minētie pārkāpumi, piegādātāja pārstāvis lietotāja klātbūtnē sastāda aktu.

35. Ja siltumenerģijas skaitītāji ir bojāti vai izslēgti, lai veiktu remontu, pārbaudes, nomaiņu, pārvietošanu vai citu iemeslu dēļ, par laikposmu, kurā siltumenerģijas skaitītāji nedarbojas, izlieto siltumenerģijas daudzumu nosaka, pamatojoties uz vidējo patēriņu laikposmā, kad siltumenerģijas skaitītājs darbojās un kas nav mazāks par trim diennaktīm. Minētajā gadījumā apkurei un ventilācijai izlieto siltumenerģijas daudzumu reizina ar koeficientu k:

$$k = \frac{T_t - T_{1v}}{T_t - T_{2v}}, \text{ kur}$$

T_t – apkurināmo telpu gaisa vidējā temperatūra;

T_{1v} – āra gaisa vidējā temperatūra laikposmā, par kuru izdara aprēķinu;

T_{2v} – āra gaisa vidējā temperatūra laikposmā, uz kuru pamatots aprēķins.

36. Norēķinus par iepriekšējā mēnesī izlietoto siltumenerģiju veic saskaņā ar rēķinu, kuru līdz nākamā mēneša piektajam datumam izraksta piegādātājs. Ja lietotāja siltumapgādes sistēmas atļautā maksimālā slodze ir lielāka par diviem megavatiem, piegādātājam ir tiesības pieprasīt lietotājam veikt starpnorēķina maksājumus. Galīgo norēķinu veic līdz nākamā mēneša divdesmitajam datumam, ņemot vērā siltumenerģijas skaitītāju rādījumus un starpnorēķinu maksājumus.

37. Ja lietotājs vairāk nekā trīs reizes aizkavē maksājumus, lietotājam ir pienākums pēc piegādātāja pieprasījuma turpmāk veikt iepriekšēju samaksu mēneša vidējā maksājuma apmērā.

38. Ja maksājuma dokumentos konstatēta kļūda vai nepareizs siltumskaitītāja stāvokļa nolasījums, lietotājs 10 dienu laikā par to paziņo piegādātājam.

39. Piegādātājs 10 dienu laikā pēc lietotāja paziņojuma saņemšanas pārbauda aprēķinu un, ja nepieciešams, arī siltumenerģijas skaitītājus un pārbaudes rezultātus paziņo lietotājam.

40. Ja tiek konstatēta kļūda norēķina uzskaitē vai izlietotās siltumenerģijas aprēķinos, piegādātājs izdara pārrēķinu par pēdējo norēķina periodu.

41. Piegādātājs ir tiesīgs veikt izlietotās siltumenerģijas daudzuma pārrēķinu par laikposmu, kad siltumnesēja caurplūde ir mazāka par lietotāja siltumenerģijas skaitītāja zemāko pieļaujamo robežu, pieņemot, ka caurplūdes daudzums ir vienāds ar zemāko pieļaujamo robežu.

IX. Kompensācijas noteikšana

42. Ja lietotājs neizpilda līgumsaistības, bet piegādātājs uz piederības robežas ir nodrošinājis siltumnesēja parametrus, piegādātājs ir tiesīgs iekasēt kompensāciju līdz šādam apmēram:

42.1. par patvaļīgu atļautās maksimālās slodzes un siltumnesēja caurplūdes pārsniegšanu – atbilstoši trīskāršam tarifam par enerģijas daudzumu, kas patērēts, pārsniedzot līgumā noteikto daudzumu;

42.2. par atgaitas siltumnesēja temperatūras paaugstināšanu vairāk nekā par trim grādiem pēc Celsija salīdzinājumā ar līgumā noteikto temperatūras grafiku – papildu maksu atbilstoši tarifam par siltumenerģijas daudzumu, ko aprēķina kā siltumnesēja caurplūdes daudzuma reizinājumu ar temperatūras starpību starp faktisko atgaitas temperatūru un atgaitas temperatūru, kas noteikta saskaņā ar grafiku;

42.3. par siltumnesēja zudumiem, kas pārsniedz līgumā noteikto daudzumu, kā arī par siltumnesēja patvaļīgu lietošanu – atbilstoši trīskāršai maksai par siltumnesēja piebarošanu, lai segtu siltuma zudumus, kas radušies, piegādājot šo siltumnesēju;

42.4. par kondensāta daudzumu, ko lietotājs nav atdevis piegādātājam saskaņā ar līgumā noteikto apjomu un kvalitāti, – atbilstoši trīskāršai maksai par siltumnesēja piebarošanu.

43. Kompensāciju par norēķina periodu maksā vienlaikus ar galīgo norēķinu.

Ministru prezidents I.Godmanis

Ekonomikas ministrs K.Gerhards